

UNIVERSITETI I EVROPËS JUGLINDORE
УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА
SOUTH EAST EUROPEAN UNIVERSITY

Study program **Дипломатија**

Факултет	Современи Општествени Науки
Циклус на студии	Втор циклус (Постдипломски)
ЕКТС	120
Код	N-MPADIPL120C
Титула	Магистер по дипломатија
Архивски број на акредитација [120]	03-619/3
Решение за почеток со работа	03-1619/19 (10.11.2017)
Датум на акредитација	21.03.2017

Опис на програмата

Студиската програма “Дипломатија” е дизајнирана да го развие концептуалното разбирање на студентите за практиките и процедурите на модерната дипломатија и да им помогне ефективно да работат во дипломатската заедница. Таа е дизајнирана за дипломати, високи службеници во различни министерски претставништва во странство, членови на меѓународни и регионални организации и за службеници во невладини организации и мултинационални корпорации. Оваа програма, исто така, е наменета за оние кои во иднина сакаат да развијат дипломатска кариера или да работат во други владини сектори или мултинационални компании. Оваа програма е комбинација од академски студии и професионален тренинг. Областа на меѓународните и културните комуникации, меѓународното право и меѓународната економија се дополнуваат со академските дисциплини кои се изучуваат. Професионалните предмети ќе ги предаваат дипломати, политичари и високи владини службеници кои ќе предаваат како визитинг-професори. Програмата се состои од 120 ЕКТС, а се врши преку редовни студии трае четири семестри (Секој семестар носи 30 кредити).

Кариера

Студентите кои ќе ја следат оваа програма ќе можат да работат во министерствата за надворешни работи, во владиниот сектор и на полето на меѓународната дипломатија. Некои можат да работат во: бизнис-секторот, правниот сектор, полиција, банки, новинарството, консултантски менаџмент, библиотекарството и да бидат предавачи.

Резултати од учењето

Знаење и разбирање

- Има длабоки знаења и компетентно разбирање на теориите во областа на дипломатија.
- Има специфични знаења за преговорите, медијацијата и за другите начини за решавање конфликти.
- Има одредени знаења за улогата на меѓународните организации во дипломатијата.
- Има јасни знаења и разбирања за надворешната политика и за главните актери (државни и недржавни) кои ја сочинуваат динамичната мрежа на министерството за надворешни работи.

Примена на знаењето и разбирањето

- Може да се вклучува успешно во мали дипломатски задачи, да работи во дипломатски претставништва или во сектори за надворешни работи во рамките на различни министерства и да биде член на меѓународни трговски организации и на други институции.
- Може да работи како член на тимот за развој на преговарачките позиции за меѓународни правни прашања.
- Може да ја толкува теоретската перспектива во меѓународните односи во одредени случаи.
- Ја опишува улогата на дипломатијата во светската политика.

Способност за проценка

- Расудува за тековната дипломатија и за процесите на меѓународно ниво.
- Оценува статии со различна комплексност за меѓународни теми.
- Има способност да интерпретира релевантни податоци за расудување кои се одраз на релевантни дипломатски прашања.
- Може да направи критично размислување и да дава критички ставови за работата на дипломатските организации како што е министерството за надворешни работи и за работат на дипломатските мисии.

Комуникациски вештини

- Може да пишува писма во рамките на соодветно дипломатско комуницирање.
- Може да пишува и да презентира научни трудови и да подготви истражувачки проекти од областа на дипломатијата.
- Може да презентира на аудиториум форми на решавање специфични проблеми во меѓународните односи и дипломатијата.
- Може да развие соодветна дипломатска комуникација и да користи соодветна терминологија со претставници на дипломатските мисии во Македонија.

Вештини на учење

- Може да ги зголеми професионалните знаења работејќи во дипломатските претставништва.
- Способен е да ги идентификува личните потреби за натамошни знаења и да продолжи со индивидуално учење за глобалните прашања.
- Може да преземе и да примени нов транспарентен начин во македонската дипломатија со цел да се реализира евроатлантската перспектива на земјава.

Листа на предмети

Семестар 1

- [MDP-01] [6.0 ЕКТС] **Политичка анализа**
- [MCDP1020] [6.0 ЕКТС] **Меѓународни институции**
- [MDP-02] [6.0 ЕКТС] **Јавна дипломатија**
- [6.0 ЕКТС] **Изборен предмет**
- [6.0 ЕКТС] **Слободен изборен предмет**

Семестар 2

- [MCPS3010] [6.0 ЕКТС] **Меѓународно јавно право**
- [MDP-03] [6.0 ЕКТС] **Консуларно и дипломатско право**
- [MCDP2010] [6.0 ЕКТС] **Меѓународни односи**
- [6.0 ЕКТС] **Изборен предмет**
- [6.0 ЕКТС] **Слободен изборен предмет**

Семестар 3

- [MCRA1010] [6.0 ЕКТС] **Методологија на истражување**
- [MDP-04] [6.0 ЕКТС] **Глобализација**
- [MCRA3040] [6.0 ЕКТС] **Политички менаџмент**
- [6.0 ЕКТС] **Изборен предмет**

- [6.0 ECTS] Изборен предмет

Семестар 4

- [MCDS4010] [30.0 ECTS] Магистерски труд

Description of courses

Задолжителни предмети

- **Политичка анализа**

Цели на предметната програма: - Познавање аналитички и методолошки пристапи во политичката анализа. - Способност критички да оценува и да примени теории и методи во политиката. - Познавање аналитички дебати во политиката. - Способност да се анализираат аспекти во политиката од различни перспективи. - Способноста да се применуваат теории на студии на случај.

- **Меѓународни институции**

Преку овој предмет се опфаќаат теоретски прашања во однос на меѓународните институции на универзално и регионално ниво, нивниот историски развој, улогата, функциите и надлежностите. Посебно внимание се посветува на нивната улога во решавање на колективните прашања и на проблемите во глобалната политика. Фокусот е поставен на нивната улога во сферата на мирот и безбедноста, економскиот развој, правата на човекот, демократијата и владеењето на правото. Фокусот е врз главните тела воспоставени во рамките на институциите, задолжени за реализирање на поставените цели.

- **Јавна дипломатија**

Целта на предметот е да се претстават разликата меѓу традиционалната дипломатија и јавната дипломатија и важноста на јавната дипломатија во меѓународните односи, понатаму да се утврдат начинот на влијание на јавната дипломатија и разликите според развојните процеси во државите.

- **Меѓународно јавно право**

Преку овој предмет студентите ќе се запознаат со базичните концепти на меѓународното јавно право, честопати идентификувано со меѓународното право воопшто, кое своите основи ги добива во седумнаесеттиот век, како право на нациите, за што сведочи и името на денес најзначајната универзална организација - Обединетите нации. Ќе се запознаат со современото меѓународно јавно право кое ги уредува односите меѓу држави, меѓу држави и меѓународни организации, меѓусебните односи на меѓународните организации и однесувањата на физичките и на правни лица за кои државите и меѓународните организации сметаат дека се важни за меѓународната заедница.

- **Консуларно и дипломатско право**

Во рамките на овој предмет се дава преглед на дипломатското право и конзуларното право, нивниот историски развој, случаите од практиката во врска со примената на тие правила, опсегот на дипломатските и конзуларните агенти кои ја практикуваат дипломатијата, проблемите поврзани со имплементација на дипломатското и конзуларното право во националните системи. Исто така, во рамките на предметот се анализираат и се изучуваат принципите на ова меѓународно право, нивната примена и не примена и неговото влијание на меѓународните политички односи, како и искористувањето на дипломатските односи во меѓународните конфликти. Предметот ќе се концентрира и на формалните услови за функционирање на овие две професии (дипломат и конзул) базирана на дипломатското и конзуларно право.

- **Меѓународни односи**

Преку предметот студентите треба да се поттикнат да размислуваат за тоа што се случува во светот, да ги совладаат теориите и случувањата кои се однесуваат на меѓународните односи, да се запознаат со теоретските компоненти во меѓународните односи, клучните идеи и дебати во областа на меѓународните односи, особено со основните концепти, актерите во меѓународните односи, надворешната политика, моќта во меѓународните односи. Предавањата ќе бидат фокусирани и на: меѓународната политичка економија и политиката на глобална благосостојба, постојните и идните проблем во меѓународниот систем, вклучувајќи ги вооружените конфликти, економијата, демографијата и животната средина..

- **Методологија на истражување**

Овој предмет е дизајниран за студенти кои се подготвуваат за изработка на магистерска теза. Главните цели на предметот е на студентите да им се нудат алатки за концептуализација на нивната теза во однос на изнаоѓање на истражувачко прашање и создавање на методи за прибирање на податоци преку и квалитативна и квантитативна анализа. Предметот е фокусиран на проблемите на квалитативните методи и техники, како што е статистичката анализа, текстови поврзани со теоријата и тестирање на хипотези. Потоа од значење се и темите за дескриптивна и каузална инференција, лонгитудинални, компаративни истражувања и студија на случај. Напредни информации ќе се нудат за прибирање на податоци работејќи со текст. Целта е анализирање на квалитативни податоци, финално ставање на сите тероеетски и практични дејствија во функција на дисајнирање и пишување на тезата.

- **Глобализација**

- Студентите ќе имаат подлабоко концептуалното разбирање на глобализацијата како феномен кој го изедначува светот (Фридман). - Имаат визија за себеси и за општеството во услови на глобализација. - Способни се да дебатираат на интелегентен начин глобализацијата во различни димензии: економска, политичка, културна и социопросторна. - Способни се да ја идентификуваат позадината на глобализацијата и проблематичните рефлексии (на пример антиглобализација). - Спремни се споредат различни перспективи на глобализацијата и на нејзините влијанија национално, регионално и меѓународно. - Ќе бидат во можност да развијат структурирана студија на „производ“ или (епо)феномен на глобализацијата.

- **Политички менаџмент**

Основни цели на предметот се: - Стекнување на основни знаења за поимот политика и менаџмент - Да се запознае со основните алатките и активностите во врска со разликување на политичките процеси според различни критериуми. - Стекнување на адекватни знаења за подготовка на анкета и теренското работење. - Примена на стекнати знаења од другите предмети и надградување на посебна методологија за изработка на есеи-семинарска работа. - Да се анализират изборните процеси и начинот на изведување. - Да се подготви политички говор и да се симулира појава на политички настан. - Способност за активна учество во дебата организирани од студенската унија. - Способност да се подготви и да учествува во истражувачки проекти, како и презентирање на резултатите на научно истражувачката дејност.

- **Магистерски труд**

По положувањето испити, студентот може да ја започне постапката на поднесување, подготвување и јавната одбрана на магистерската тезата. Студентот избира ментор, со чии инструкции го подготвува барањето за магистерската тезата. Барањето мора да биде дозволено од наставно-научниот совет на Факултетот. По подготвување на конечната верзија на магистерскиот труд, Наставно - научниот совет на Факултетот формира тричлена комисија, која го подготвува извештајот, со кој се прифаќа или се одбива магистерскиот труд. Позитивниот извештај се одобрува од Наставно - научниот совет и се утврдува датумот за јавна одбрана.

Изборни предмети

- **Европска Унија: институции, политики и право**

Целта на овој предмет е да се запознаат студентите со комплексноста и со развојот на европската интеграција, а со самото тоа и со развојот на: институциите (политички и правни), нивната природа и посебностите, легислативата и политиките. Воедно, основната цел е запознавање на студентите со главните теоретски толкувања на развојот на Европската унија и согледување на сегашните и можни идни предизвици со кои ЕУ се соочува, пред сè, во однос на нејзините институции, политики и право.

- **Анализа на надворешна политика**

Теоретскиот дел од содржината на овој предмет ќе биде фокусирана врз: начините и сретствата за комуникација меѓу државите, влијанието на јавното мислење и медиумите во креирањето на надворешната политика, влијанието на различните внатрешни и надворешни субјекти во фокусирањето на одредени прашања од надворешната политика. Практичниот дел ќе биде насочен кон анализа, отворени дискусии и предвидувања за одредени настани во развој.

- **Историја на дипломатијата**

Преку предметот ќе се обезбедат теоретски и методолошки способности за разбирање на дипломатијата и на дипломатските односи од историски аспект и на современ план. Студентите ќе бидат квалификувани за независна и продлабочена научна и истражувачка работа во најширока смисла на дипломатијата, што ќе им

овозвозможи трансмисија на теоретските, научните и на истражувачките сознанија во општествената практика.

- **Лидерство и организациски развој**

Наставата по предметот Лидерство и организациски развој се воведува како дел од студиската програма по јавна администрација. Предметот има за цел да им овозможи на студентите да научат како лидерите и раководителите го развиваат и спроведуваат постигнувањето на мисијата и визијата на одредена организација во јавниот сектор; да развијат вредности кои се неопходни за долгорочниот успех и истите да ги применат преку соодветни активности и навики; како лидерите и раководителите лично се вклучени во обезбедувањето сигурност дека системите за управување со организацијата ќе се развиваат и ќе се спроведуваат. Исто така и за начинот како организацијата ги спроведува својата мисија и визија преку јасна стратегија заснована на мислењата на сите заинтересирани страни, поддржана преку сите релевантни политики, планови, цели и процеси.

- **Одржлив развој**

Преку овој предмет студентите ќе стекнат и сеопфатни знаења во однос на одржливиот развој како нов концепт на развој кој се наметнува на глобалната сцена, кој може да овозможи опстанок на планетата Земја. Студентите ќе стекнат нови знаења за појавата на концептот на одржливиот развој, значењето и супериорноста на концептот на одржливиот развој, глобалните проблеми на животната средина, разбирање на принципите и димензиите на одржливоста, а притоа ќе бидат во можност да ја осознаат политиката на ЕУ за одржлив развој, начинот на кој РМ гради политика на одржливост на развојот. Изучувањето на овој предмет ќе придонесе за стекнување продлабочено знаење за одржливиот развој, на меѓународно ниво, на ниво на Европската унија и нејзините земји членки, како и во Република Македонија.

- **Меѓународен бизнис**

Преку овој предмет студентите ќе стекнат знаење за меѓународниот бизнис. Притоа студентите ќе ја увидат разликата меѓу теоријата и практиката во меѓународниот бизнис, улогата на трансакциите во меѓународното банкарство, начинот на нивна реализација, ќе се совладаат банкарските гаранции и акредитиви, ЕУРОЛИБО, кодовите при извршување на трансакциите.

- **Современи политички системи**

Цели на предметот: - Студентите да се запознаат со политичките системи од аспект на нивниот поим, специфичности и историски развој. - Студентите да стекнат основни знаења за главните теории и концепции за политичките системи. - Студентите да се запознаат со основните пристапи во однос на класификацијата на политичките системи. - Студентите да се оспособат да ги распознаат спецификите на одделни политички системи.

- **Дипломатски протокол**

Во рамките на теоретскиот дел на предметот студентите ќе имаат можност да ги запознаат главните карактеристики на развојот на дипломатскиот протокол низ историјата. Посебно внимание ќе биде посветено на карактеристиките на современиот дипломатски протокол и како резултат на тоа, ќе биде разгледана практиката на повеќе земји развиени во оваа област како и дипломатскиот протокол во рамките на меѓународните организации.

- **Компаративни политички и административни системи**

Основна цел на предметот ќе биде студентите да стекнат знаења за начелата на институциите на јавната администрација и за политичките системи засновани на различни погледи, теоретско-доктринарни, воопшто, но и од компаративен аспект.

- **Реторика**

Во текот на својата историја долга 2500 години, реториката се користи за означување многу нешта, но под реторика денес се подразбира уметноста на убедување преку јазик. Реториката го означува начинот на кој поединецот се надоврзува на одредена тема или идеја со цел да го убеди другиот. Реториката ја карактеризираат неколку главни одлики и најпрвин ги дефинира одредените типични ситуации на говорот.

- **Мултилингвализам и мултикултурализам**

Цел на овој предмет ќе биде разгледување на повеќејазичноста во мултикултурните општества, како социјална појава. Оваа појава е масовна во светот. Во предавањата ќе се разгледуваат попрецизно термините: еднокултурност, повеќекултурност, мултикултурност. Ќе биде разјаснет поимот лингвистички национализам, а се izdelуваат две форми на ваков национализам, при што едната се судира со другата: кај водачите на најмоќните земји национализмот значи ширење, а за малцинствата тој добива форма на непокор и борба за

афирмација на идентитетот, наспроти таков притисок. Видно место во програмата ќе зазема и мултикултурализмот во сферата на образованието.

- **Одбрани напредени поглавја од ИТ - апликации за изработка на научен труд**

Целта на овој предмет е: Да им се прикажат техничките елементи, структурата на текстот и дизајнот на еден научен труд. Да им овозможи на студентите да стекнат понапредни познавања и вештини од одбрани напредни поглавја од ИТ-апликации, кои ќе им бидат потребни при изработка на научни и стручни трудови. Практична примена на овие цели при изработка на индивидуален научен труд на студентот.

- **Одбрани напредни поглавја од апликации за статистичка обработка на податоци**

Целта на овој предмет е: Да се прикажат техничките елементи од областа на статистиката: организирање, обработка, споредување преку анализи и публикување на податоците. Да им овозможи на студентите да стекнат понапредни познавања и вештини од одбрани напредни поглавја од апликациите за статистичка обработка на податоците. Практична примена на овие цели при статистичка обработка на податоците стекнати од прашалници, прилози, научни истражувања и од друга документација.

- **Професионална комуникација**

Предметот е фокусиран на развојот на оние комуникациски вештини кои се суштествени за ефикасно функционирање во професионалниот свет. Студентите ќе го совладаат процесот на анализа на различни комуникациски ситуации, и тоа како соодветно да одговорат на нив. Меѓу темите кои ќе бидат вклучени се и комуникација во организации, интерперсонална и групна комуникација, усни презентации, интервјуа за вработување, професионални деловни писма, како и интерперсонални вештини, вклучувајќи групна динамика и тимска работа.

- **Пазар на трудот**

Целта на предметот „Пазар на трудот„ е студентите од вториот циклус да стекнат основни и продлабочени знаења за теоријата на пазарот на трудот и за механизмите за функционирање на пазарната економија. Студентите ќе ги совладаат категориите, законите и основните принципи преку кои функционира пазарот на трудот. Се прави детална анализа на моделот на однесување и на улогата која ја имаат клучните чинители на пазарот на трудот: индивидуите, компаниите и владата. Анализата се базира на две основни категории на пазарот – побарувачката и понудата – кои се применуваат речиси на сите теми кои се обработуваат за овој предмет. Знаењето кое ќе го добијат студентите со овој предмет претставува теоретска основа потребна за разбирање и на различните теории и политики кои се применуваат на пазарот на трудот. Преку предметот студентите ќе разберат како пазарите на трудот ефикасно го распределуваат и го користат реткиот фактор на производството - трудот. Предавањата вклучуваат знаење за: концептите на побарувачката и понудата и нивната практична примена; однесувањето на индивидуите на пазарот на трудот со цел да се максимизира нивната корисност; однесувањето на компаниите на пазарот на трудот со цел да се максимизира нивната корисност; однесувањето на компаниите на пазарот на трудот со цел да се максимизира профитот; улогата на владата на пазарот на трудот, различни структури на пазарите на трудот: пазарот на трудот во целосна конкуренција, монополот на пазарот на трудот, улогата на синдикатите на пазарот на трудот, билатерлниот монопол на пазарот на трудот. Предавањата и дискусиите во текот на предавањата се однесуваат и на материјалот кој не е содржан во книгата и на некои аспекти од материјалот кој се содржи во основната литература нема да се дискутира на час туку студентите преку активно учење сами ќе го совладаат. Поради тоа, со цел студентите да постигнат успех во учењето содржините од предметот ќе бидат обработувани преку предавања и работилници со активно учество во дискусиите на различни теми кои се однесуваат на пазарот на трудот.

- **Методологија на наставата**

Целта на овој предмет е да се запознаат студентите со основните пристапи и методи на предавање. Од студентите се очекува стекнат знаења и вештини со кои ќе можат да применат средства за активна настава. Опфатен е и пристап за развојот, наставата и учењето како концепти, како и за основни практики кои ќе им овозможат на предавачите да предаваат за развојот на мислењето. Преку овој предмет, студентите ќе стекнат и теоретска основа и стратегии со кои ќе можат да го развиваат и своето и критичкото мислење на студентите.

- **Филозофија на општествените науки**

Овој модул опфаќа информации кои ќе им овозможат на студентите да стекнат знаења, вештини и способности, односно да бидат стручни и компетенти во општествените науки, вклучувајќи ја и општата методологија (објаснување, теоретизирање, тестирање), примена на филозофијата (особено индивидуализмот наспроти холизмот), природата на рационалноста и историјата на теории и концепти. Овој модул нуди напредно истражување на актуелните дебати за онтологијата, методологијата и за целите на

општествените науки. Предметот ќе се фокусира на централните прашања на општествените науки: етнометодологија; еволуција; феноменологија; рационалност; релативизам; научни методи; текстуални толкувања. Резултати од учењето: По успешното завршување на овој предмет, студентите ќе бидат способни: • Да ги разберат целта на општествените науки и разликата меѓу објаснувањето и разбирањето на човековото однесување. • Да го објаснат различниот пристап во општествените науки, да ги споредат природните науки, особеностите за луѓето и општествените феномени. • Да ги разберат општествените структури, практики, норми, институции итн., како и односот меѓу поединците и поголемите општествени структури. • Да се потпираат не само на факти за поединците и за нивната ментална состојба, туку и на случаите во кои општествените феномени не можат да се објаснат што се однесува до индивидуалното однесување. • Да разберат и да прифаќаат одреден збир на вредности на еден поинаков начин од природните науки, да добијат можност за објективност во општествените науки.

- **Менаџмент на проекти**

По успешното завршување на наставата, студентите треба да бидат способни: Да ги планираат активностите неопходни за реализација на проектот, да ја идентификуваат нивната меѓузависност во поглед на времетраењето и трошоците. Да ги подготвуваат потребните извештаи и да ја реализираат целокупната потребна комуникација меѓу проектот и клиентот, како и меѓу членовите на тимот и другите стејхолдери. Да го структурираат проектот со своите составни активности. Да изработат гантограм и мрежен дијаграм на проектот и да го утврдат најкраткото време за реализација на проектот. Да користат софтвер МС Проект како алатка во процесот на планирање, имплементација и при надзор врз проектот. Да го дефинираат проектот, да ги идентификуваат неговиот обем и неговите цели, како и да развијат проектна спецификација.

- **Методи на оптимизација**

Целта на овој предмет е да се презентираат техниките на моделирање и оптимизација со цел да се оспособи студентите за развивање модели кои се користат за решавање реални проблеми од областа на компјутерските науки. Целта на овој предмет е да се анализира важноста на матричното факторизирање како една важна алатка што нуди модалитети за оптимизација на решенијата на различни нумерички алгоритми кои се од основен интерес за решавање проблеми од областа на компјутерските науки. Преку овој предмет студентите ќе се запознаат со основите на теоријата на оптимизација и со методите на изнаоѓање на оптимумот. Ќе се анализираат различни методи на оптимизација, како што се: симплекс методата, проблемот на дуалноста и сензитивноста на проблемите на линеарното програмирање. Ќе се анализира компјутерската примена на секој анализиран проблем, предложувајќи и соодветен модел за оптимизација.

- **Етички и правни прашања во информатички технологии (ИТ)**

Цели на предметната програма: Да се разбере реалниот однос меѓу компјутери, технолошки промени, општеството и законот. Да се истакне моќната улога која компјутерите и компјутерски професионалци ја имаат во технолошкото општество. Да се разберат правните области, кои се релевантни за компјутерската дисциплина. Да се разберат етичките концепти кои се важни за корисниците на компјутери и за професионалците. Да се стекне искуство за разгледување етички прашања и за решавање етички дилеми.

- **Заштита на човековите права**

Целта на овој предмет е: да ги запознае студентите со концептот на меѓународното право за правата на човекот, спроведување на тие права во праксата, нивното влијание во креирањето на националните политики; да ги поттикне студентите да размислуваат критички на односот меѓу меѓународното право и националното право; да ги направи свесни за сегашните меѓународни настани, како тие влијаат врз секојдневниот живот на луѓето во светот; да ги поттикне студентите да го дадат својот придонес во областа на изготвување на законите за заштита на човековите права, со надеж дека донесувачите на одлуки ќе ги земаат во предвид во процесот на создавање и спроведувањена државните политики.